

INTERVJU: **ANDREJ PLENKOVIĆ,**
PREMIJER HRVATSKE

str. 4 - 5

Izbori su važni za reformski i europski put BiH, kao i položaj **hrvatskog** naroda

Želimo da izbori prođu u demokratskom
ozračju, ali da budu i odraz stvarno
izražene volje **hrvatskog** naroda u BiH,
kojeg u tijelima vlasti trebaju zastupati
njegovi legitimni predstavnici

Stranke i kandidati
HNS-a mogu osigurati
legitimnu zastupljenost
hrvatskog naroda na svim
razinama vlasti, uključujući
i Predsjedništvo BiH



BORIS ŠCITZ

Ekskluzivni intervju Andrej Plenković, predsjednik Vlade Republike Hrvatske i predsjednik HDZ-a, govori o predstojećim izborima u BiH, potpori Hrvatima, EU...

DIO INTERVJUA VODILI SMO NA MARKOVU TRGU. PREKIDALI SU NAS TURISTI ŽELEĆI SLIKU S **PREMIJEROM**



IZBORI SU VAŽNI ZA REFORMSKI I EUROPSKI PUT BIH, KAO I POLOŽAJ **HRVATSKOG** NARODA

Jozo Pavković / ZAGREB



Želimo da izbori budu odraz stvarno izražene volje Hrvata u BiH, koje u tijelima vlasti trebaju zastupati njihovi legitimni predstavnici



“
ZA HRVATSKU I
VLADU ODNOSI
S BIH, KAO I
RAVNOPRAVAN
POLOŽAJ HRVATSKOG
NARODA,
VANJSKOPOLITIČKI
SU PRIORITET

S **hrvatskim premijerom** Andrejem Plenkovićem razgovarao sam o temama i pitanjima važnim za Bosnu i Hercegovinu i položaj Hrvata u njoj, ali i o stanju u hrvatskom društvu. Dio tog razgovora vodili smo i za vrijeme ugodne šetnje Markovim trgom koji povezuje dva mjesta donošenja

bitnih odluka za Hrvate - Vlade i Sabora. Prekidali su nas Zagrepčani i strani turisti koji su se htjeli fotografirati s **premijerom**. Svima je strpljivo pozirao.

Hrvatski političari u BiH, pa i intelektualci, potenciraju značaj predstojećih izbora za BiH

i posebno Hrvate u ovoj zemlji. Slažete li se s ocjenom da su ovi izbori važniji od dosadašnjih?

- Predstojeći opći izbori 7. listopada dolaze u važnom trenutku za Bosnu i Hercegovinu i sve njezine građane. Oni će biti prekretnica za nastavak reformskog i europskog puta BiH, a ključni su

NEODRŽIV I NEPRAVEDAN JE MODEL U KOJEMU JEDAN NAROD MOŽE DRUGOME BIRATI PREDSTAVNIKA U PREDSEDNIŠTVU BIH

i za položaj **hrvatskog** naroda u BiH. Kako su bosanskohercegovački Hrvati najmalobrojniji od konstitutivnih naroda, tim više je važno da u što većem broju iskoriste svoje pravo glasa i sudjeluju na izborima u nedjelju.

Želimo da izbori prođu u demokratskom ozračju, ali da budu i odraz stvarno izražene volje hrvatskog naroda u BiH, kojeg u tijelima vlasti trebaju zastupati njegovi legitimni predstavnici. Stranke i kandidati **Hrvatskog** narodnog sabora mogu osigurati legitimnu zastupljenost **hrvatskog** naroda na svim razinama vlasti, uključujući i Predsjedništvo BiH.

Pitanje legitimnog nacionalnog predstavljanja nije riješeno. Što ako se ponovno nametnu nelegitimni predstavnici ili se Hrvate potpuno isključi iz vlasti?

- Sa sestrinskim **HDZ-om** BiH od početka ove godine dodatno smo osnažili političku suradnju. Želimo da izlaznost Hrvata na izborima u BiH bude što veća jer se time jačaju demokracija i legitimitet njihovih predstavnika te osigurava stvarna ravnopravnost. Postizanje političkog konsenzusa ključnih političkih stranaka u BiH o Izbornom zakonu i provođenju presude Ustavnog suda bilo bi u interesu čitave BiH. Takav bi dogovor bila poruka da je BiH spremna nadići razlike i osigurati stabilnost i koheziju zemlje koja može ići naprijed i posvetiti se bitnim gospodarskim i socijalnim pitanjima. Smatram da je neodrživ i nepravedan model u kojemu jedan narod može drugome birati predstavnika u Predsjedništvu BiH.

Vjerujem da će birači pokazati zrelost, a da će **HDZ** BiH još jednom opravdati povjerenje najznačajnije političke opcije **hrvatskog** naroda.

Koliko Hrvatska može učiniti kako bi stvarno poboljšala položaj bh. Hrvata?

- Za **Hrvatsku** i moju Vladu odnosi s nama susjednom i prijateljskom Bosnom i Hercegovinom, kao i ravnopravan položaj **hrvatskog** naroda, vanjskopolitički su prioritet. Prvi put nakon 2010., u Sarajevu kolega Zvizdić i ja predsjedali smo zajedničkom

NITKO IZVANA NE MOŽE NAMETATI PITANJE USTAVNIH PROMJENA I TERITORIJALNOG PREUSTROJA BIH



sjednicom Vijeća ministara BiH i hrvatske Vlade u srpnju 2017. na čijem dnevnom redu su bile sve bitne teme u odnosima Hrvatske i BiH. U mandatu sam već desetak puta bio u posjetu BiH i na svim multilateralnim susretima, kao i svi hrvatski dužnosnici, čvrsto podupirem i zalažem se za europski put BiH. Bosna i Hercegovina za Hrvatsku ima posebnu važnost jer smo kroz prošlost često dijelili istu sudbinu, a danas razvijamo sve uspješniju i snažniju gospodarsku suradnju. Trgovinska razmjena Hrvatske s Bosnom i Hercegovinom prešla je dvije milijarde eura, dok su ukupna ulaganja naše zemlje u BiH milijardu i 200 milijuna eura. Hrvatsku su ove godine posjetile 432 tisuće turista iz BiH koji su ostvarili gotovo 2,5 milijuna noćenja, što je rast od 10 posto u odnosu na lani. Hrvatska Vlada također je pružila ruku suradnje kroz financijsku potporu i projekte u zdravstvu i obrazovanju te kulturi.

Želimo da se sva tri konstitutivna naroda Hrvati, Bošnjaci i Srbi, kao i svi drugi koji žive u Bosni i Hercegovini, u njoj dobro i osjećaju, a da pritom jednakopravnost hrvatskog naroda bude zajamčena. Kroz našu potporu Hrvatima u BiH, podupiremo i gospodarski razvoj cijele zemlje. Ove godine podignuli smo iznos sredstava na 24 milijuna kuna za kulturne, vjerske i druge razvojne projekte koje provodimo kroz Središnji državni ured za Hrvate izvan RH. Otvorili smo konzulate u Vitezu i Livnu, urede Hrvatske gospodarske komore u Sarajevu i Mostaru, a HRT je otvorio svoja dopisništva u Sarajevu i Mostaru. Nakon 15 godina Croatia Airlines pokrenula je zračnu liniju Zagreb – Mostar. Pružamo kontinuiranu potporu povratku prognanih Hrvata na područje RS-a, a u tijeku je i projekt izgradnje samostana na Plehanu.

Koliko je za Hrvatsku, s obzirom na poruke pojedinih političara koje upućuju u kampanji u BiH, od najava tužbi i prijetnji, važno da na izborima pobijede oni koji će graditi mostove iz BiH, a ne ih rušiti?

- Moj dojam je da je hrvatski narod u BiH odlučan pokretač i zagovaratelj europskog puta BiH

KROZ POTPORU HRVATIMA
U BIH PODUPIREMO I
GOSPODARSKI RAZVOJ
CIJELE ZEMLJE

Bh. Hrvati i EU

HRVATSKI NAROD U BIH
ODLUČAN JE POKRETAČ I
ZAGOVARATELJ EU PUTA BIH
- KOJI JAMČI PROSPERITET

- koji jamči prosperitet, cjelovitost i učinkovito funkcioniranje zemlje. Aktivno podržavam napore BiH u tom smjeru te na tim pitanjima uspješno surađujem s hrvatskim članom Predsjedništva i predsjednikom HDZ-a BiH dr. Draganom Čovićem. Nakon općih izbora ključno je da novi sastav Predsjedništva i izabrani predstavnici u tijelima vlasti pokažu političku volju i zrelost za konsenzus o nastavku provedbe gospodarskih i socijalnih reformi kako bi se došlo u poziciju da BiH što skorije ostvari status kandidata za članstvo u EU. U tom će pogledu BiH moći računati na snažnu potporu Hrvatske, kao saveznika unutar EU.

Daytonski sporazum neminovno je zaustavio rat u BiH, no zbog svoje formule dva entiteta za tri naroda pokazuje teško upravljivom postojeću političku i državničku strukturu. Treba li ga mijenjati?

- Danas je BiH u fazi ubrzanog razvoja od Daytona prema članstvu u EU. Bosna i Hercegovina treba biti moderna i funkcionalna država u kojoj će biti poštivana jednakopravnost svih triju konstitutivnih naroda i ostalih građana, uz jednostavniji institucionalni okvir za političko upravljanje i gospodarski razvoj. No nitko izvana ne može nametati pitanje ustavnih promjena i teritorijalnog preustroja BiH. To je unutarnje pitanje za političke aktere i stranke u BiH koje samostalno trebaju iskoristiti priliku kako bi pronašle prihvatljivo rješenje na dobrobit svih svojih građana. Funkcionalna država koja jamči ustavna prava prvi je preduvjet za članstvo u Europskoj uniji.

Pred BiH se stalno stavljaju novi zahtjevi na putu k EU. Što Hrvatska može dodatno učiniti da se taj put ubrza i što u suštini znači za ovu zemlju?

- U protekle četiri godine ostva-

ren je vidljiv napredak u procesu pristupanja BiH u EU, a na tom putu BiH je imala snažnu političku potporu Hrvatske. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju stupio je na snagu 2015., a uz puno lobiiranja s hrvatske strane uspješno je predan zahtjev za članstvo u EU 2016. Sljedeći korak je dobivanje statusa kandidata, što će još više učvrstiti Bosnu i Hercegovinu u demokratizaciji i jačanju vladavine prava, ali i dati novu nadu građanima od kojih velika većina priželjkuje članstvo u EU. Nova strategija proširenja Europske komisije snažna je poruka ohrabrenja Bosni i Hercegovini koju treba iskoristiti. Pristupni proces odvija se prema jasno postavljenim pravilima i daljnja dinamika ovisit će u prvom redu o tome koliko će se otići naprijed u provedbi Reformskog programa, osobito na području neovisnosti pravosuđa, poštivanja temeljnih prava i borbe protiv korupcije. Budućoj vlasti u BiH hrvatska Vlada stoji na raspolaganju sa svojim političkim, stručnim i tehničkim kapacitetima kako bi se europski put BiH što je moguće više ubrzao.

Mogu li Hrvatska i BiH zajedno odgovoriti na eventualnu eskalaciju migrantske krize? Neke članice EU upravo ovdje vide crvenu crtu za zaustavljanje migranata?

- Hrvatska je najnoviji razvoj migracijskih kretanja na istočno-mediteranskoj i zapadno-balkanskoj ruti koja vodi kroz Bosnu i Hercegovinu dočekala spremna. Čak 6500 hrvatskih policajaca učinkovito čuva granicu i sprječava ilegalne migracije. Sredstva koja su nam raspolaganju iz europskih fondova ulažemo u tehničko opremanje najduže izvangradske vanjske granice Europske unije koju uspješno kontroliramo. Hrvatska će sljedeće godine biti spremna za ulazak u Schengen. Svjesni smo da države jugoistočne Europe trebaju našu podršku, kao i podršku Europske unije da bi mogle djelotvornije odgovoriti na najnoviji razvoj migracijskih kretanja. Zato je upravo na naš poticaj Europska komisija odobrila BiH 1,5 milijuna eura humanitarne pomoći i dodatnih 6 milijuna eura za bolje upravljanje značajnim brojem migranata, koji su od početka ove godine ušli na njezino

FUNKCIONALNA DRŽAVA KOJA JAMČI USTAVNA PRAVA PRVI JE PREDUVJET ZA ČLANSTVO U EU

BUDUĆOJ VLASTI U BIH HRVATSKA VLADA STOJI NA RASPOLAGANJU SVOJIM KAPACITETIMA

STRANKE I KANDIDATI HNS-A MOGU OSIGURATI LEGITIMNU ZASTUPLJENOST HRVATA NA SVIM RAZINAMA VLASTI, UKLJUČUJUĆI I PREDSJEDNIŠTVO BIH

područje. Osim što na bilateralnoj razini dobro surađujemo sa svim susjednim zemljama, Hrvatska se zalaže i za što skorije zaključivanje statusnih sporazuma svih zemalja jugoistočne Europe s Europskom graničnom i obalnom stražom kako bi se njezino osoblje s izvršnim ovlastima moglo rasporediti na granice naših susjednih zemalja. Smatramo da je u interesu naših susjeda, Hrvatske i članica Unije da se neza- konite migracije onemoguće prije nego što dospiju na hrvatsku granicu, odnosno na granicu EU-a.

Koliko je realno postizanje europskog rješenja krize u pitanju migracija?

- Bolja zaštita vanjske granice važan je element novog sveobuhvatnog europskog pristupa migracijama dogovoren na sastanku Europskoga vijeća u lipnju ove godine koji ima i unutarnji i vanjski aspekt. Unutarnji se odnosi na provedbu reforme Zajedničke europske politike azila, što, uz usvajanje nove Dublinske uredbe, uključuje i učinkovitiju provedbu politike povratka onih migranata koji ne ostvaruju pravo na međunarodnu zaštitu. Vanjski aspekt se odnosi na nastavak suradnje s Turskom i uspostavu partnerstva s državama sjeverne i supsaharske Afrike. Hrvatska i u tom aspektu daje svoj doprinos jer je to prije svega u našem interesu. Problem migracija treba prije svega rješavati na izvoru.

Vaš premijerski mandat obilježile su krize koje sigurno niste planirali, poput Agrokora, Uljanika...

- Sve naslijeđene probleme ova Vlada počela je rješavati. Pravni okvir oko Agrokora koji je Vlada predložila spriječio je gospodarsku krizu i niz nekontroliranih stečajeva u Hrvatskoj i zemljama u susjedstvu te omogućio da kompanija danas funkcionira i ostvaruje dobit, a da se brojnim OPG-ovima i dobavljačima račun plaćaju na vrijeme, što nije bio slučaj ranije. Uspješno je u kratkom razdoblju provedeno jedno veliko restrukturiranje te je poslana jasna poruka o promjeni dosadašnjeg modela poslovanja u zemlji. U slučaju "Uljanik" tražimo rješenje za očuvanje radnih mjesta, proizvodnje i brodograd-

nje, ali na održivom i tržišnom modelu. U gospodarskom smislu, Hrvatska danas raste na zdravim ekonomskim temeljima. I u ovoj godini, kao i prošloj, bilježimo suficit opće države. Imamo kontinuirani gospodarski rast, a javni dug smanjuje se brže nego u drugim zemljama i trenutačno je na 76% udjela u BDP-u. Čak 71 tisuću zaposlenih je više nego lani i rekordno je nizak broj nezaposlenih, dok će nova rekordna turistička sezona osigurati 12 milijardi eura prihoda. Takav racionalni pristup omogućuje nam da od sljedeće godine idemo u treće porezno rasterećenje građana i poduzetnika u tri godine mandata. Još je mnogo posla pred nama, ali ovo su sve pozitivni trendovi koji nas ohrabruju da nastavimo još intenzivnije raditi u tom smjeru na daljnjem jačanju našeg gospodarstva i povećanju životnog standarda naših građana.

Suočavate se i sa stalnim propitivanjem postojanja parlamentarne većine. Je li ova većina u stanju provoditi reforme?

Vlada ima podršku u Hrvatskom saboru, većina je stabilna i čvrsta, a oporba, prožeta jeftinim populizmom, nespremna je za sadržajnije rasprave ili doprinos reformskim naporima. Naša gospodarska politika oslanja se na tri elementa – racionalno vođenje javnih financija, pokretanje snažnijeg investicijskog ciklusa i nastavak provedbe strukturnih reformi. Prvi put nakon 2002. otvorili smo javnu raspravu o mirovinskoj reformi kojom želimo osigurati održiv mirovinski sustav i veće mirovine budućim generacijama. Već smo usvojili niz demografskih i pronatalitetnih mjera te izdvojili više od 4,5 milijardi kuna za poticanje za- pošljavanja. Nastavljamo reformu obrazovanja koja je u nekim školama započela s eksperimentalnim programom kurikularne reforme. Provodimo mjere racionalizacije u zdravstvu i javnoj upravi, a usvojen je i paket zakona u pravosuđu, uključujući i mjere kojima smo smanjili broj naših blokiranih sugrađana za 50 tisuća. Uz dosadašnje pozitivne ocjene svih triju svjetskih kreditnih agencija, do kraja mandata želimo doseći investicijski kreditni rejting za Hrvatsku.

Najavljeni prosvjedi u Vukovaru ponovno su u prvi plan stavili zbivanja u HDZ-u. Koliko je HDZ stabilan?

- Nema mjesta koje u modernoj hrvatskoj povijesti ima veći simbolički značaj od Vukovara. Upravo zbog toga treba razdvojiti sjećanje na herojsku obranu i tragediju Vukovara od manipulacije i zlouporabe onih koji su najviše dali za Hrvatsku, a često i najviše izgubili. Upravo u vrijeme sadašnje Vlade, Ravnateljstvo policije je pojačalo rad na procesuiranju ratnih zločina koji su počinjeni u Vukovaru. U HDZ-u nema nikakve dileme oko toga da sve ratne zločine treba procesuirati. U tome smo jedinstveni i odlučni.

Medijski prostor ovih dana okupira afera s lažnim SMS porukama. Što očekujete da će se dalje dogoditi?

- Očekujem da se afera rasvijetli do kraja.

